

Regionstyrelsen

2026-06-16

**Yttrande - Fördjupad granskning nr 5-2025, Införandet av Cosmic
(RS 409-2026)****Sammanfattning**

Regionstyrelsen har fått i uppdrag att besvara revisionens granskning (dnr REV 23-2025).

Underrubrikerna i detta yttrande motsvarar de rekommendationer som lämnas i granskningsrapporten, och svaret redovisas nedan utifrån dessa.

Utvärdera införandet av Cosmic. En utvärdering ger möjlighet att systematiskt analysera och bedöma arbetssätt och resultat av införandet. En utvärdering ger också möjlighet att lyfta goda erfarenheter och bidrar till ett lärande i organisationen. En utvärdering kan också bidra till utvecklad samverkan inom Sussa. Det är viktigt att utvärderingen inte endast utgår från FVIS-programmet, utan snarare tar fasta på hälso- och sjukvårdens verksamheter.

Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:

En utvärdering är genomförd i samband med programmets avslutande och upprättande av FVIS slutrapport (RS 118-2025).

Portföljförvaltare för Utvecklingsportföljen följer upp och rapporterar nyttor och effekter under minst 5 år utifrån nyttokalkyl och fastställda indikatorer. Portföljen kan föreslå ytterligare utveckling av arbetssätt och teknik för att förväntade nyttor ska uppnås.

Objektägare "VISA" ansvarar för uppföljning av indikatorer för genomförda verksamhetsförändringar och initierar via regionens planerings-, budget- och uppföljningsprocess ytterligare verksamhetsförändringar som behövs för att realisera förväntade nyttor

Tydliggöra och fastställa ansvar och roller. I det fortsatta arbetet behöver regionen säker-ställa att ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt Sussa är tydliggjord. Ansvar, befogenheter och mandat behöver formaliseras och kommuniceras på ett strukturerat sätt.

Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:

Den grundläggande ansvarsfördelningen finns i nämndernas reglementen såtillvida att förvaltningsansvaret för våra system inom Region Västerbotten av regionfullmäktige har fördelats till regionstyrelsen. Hälso- och sjukvårdsnämnden med förvaltning är användare av de system som regionstyrelsen förvaltar. Regionstyrelsen är ansvarig nämnd gentemot Sussa eftersom Sussa är en samverkansorganisation för att samordna beställarbehoven gentemot Cambio, såsom att korrigera felaktigheter och initiera utveckling av systemet. Regionstyrelsens förvaltning är enligt regionstyrelsens reglemente en central stabsorganisation med uppdrag att stötta samtliga nämnder och deras förvaltningar för att tillgodose verksamhetsbehoven.

Regionstyrelsen

2026-06-16

Säkerställa att systemet utvecklas efter verksamheternas behov samt att verksamheterna får förutsättningar att använda systemet på ett sådant sätt att nyttoeffekter uppstår.

Arbetet bedrivs enligt nyttorealiseringsplan för kontinuerligt förbättringsarbete. Det inkluderar att arbeta med organisationen, regionalt i objektet och i SUSSA samverkan. Ekonomi, kommunikation, utbildning och användarstöd, ledningsstöd, forskning och utbildning, stabil tillgänglighet, digital säkerhet och efterlevnad samt support är grundpelare i det arbetet.

Nedan beskrivs detta utförligare:

Organisation

- Etablering av förvaltning för Cosmic med tydlig samverkan mellan vårdverksamhet och teknik i enlighet med regionens objektmodell.
- Samverkan mellan objekt via objektteam med olika ansvarsområden.

Ekonomiska effekter

- Utfasning av ersatta system ex avveckling av NCS Cross. PMO, Prator, Picsara.
- Planering för mobila tillämpningar i vården där NOVA är en del av det.

Sussa samverkan

- Objektet VISA bemannar Sussa vårdstöds Utvecklingsforum, Ändringsråd och Change Advisory Board (CAB) samt en antal andra forum och grupperingar
- Sussa vårdstöds styrgruppsmedlemmar deltar i objektledningsmöten
- Förstudie Stabilisering genomfördes under våren 2026 för att skapa en gemensam bild av vilka problemområden som finns i regionerna efter införandet av Cosmic. Förstudien har övergått till Projekt Förbättring som arbetar med konfiguration, rutiner, arbetssätt, teknik och prestanda. Enligt projektplanen ska Projekt Förbättring genomföras intensivt och med ett agilt upplägg med syfte att så fort som möjligt och med ett iterativt arbetssätt leverera konkret nytta till vårdverksamheten. Effektmålet är att genom stabiliseringsåtgärder tillföra mätbar nytta till vårdverksamheten under projektets genomförande. Denna mätbarhet ansvarar projektet för att säkerställa via planering och genomförande.
- Ett regionalt förbättringsprojekt är under uppstart för att kunna omhänderta leveranserna från det Sussa-gemensamma projektet och planera för regionala aktiviteter i syfte att uppnå nytta i vårdverksamheten.
- Ett regionalt synk möte finns etablerat för informationsöverföring mellan deltagare Sussa vårdstöds forum och grupperingar

Kommunikation

- Objektet VISA har tillsatt egen kommunikationsansvarig
- Kommunikationsplan finns fastställd
- Objektet VISA har skapat en ny Cosmicsida på intranätet

Regionstyrelsen

2026-06-16

- Månadsmöte genomförs med nätverket för Lokala objektsspecialister (LOV) samt kommunikationsytor finns etablerade för grupperingen i Teams och på Sharepoint.
- Etablerad samverkan med Kommunikationsstaben

Utbildning och användarstöd

- Erbjudna torsdagsutbildningar i behovsstyrda ämnen och som tillgängliggörs på intranätet.
- Grundutbildning för nyanställda.
- Kompetenshöjning för specifika yrkesområden ex controllers, tekniker.
- Inspelning av filmer.
- Samtliga regionala rutiner och riktlinjer för Cosmic finns tillgängliggjorda i regionens ledningssystem.
- Deltagande i Sussa utbildningsforum och tillgängliggörande samt ev kommunikationsinsatser då gemensamt material tagits fram
- Digge-C, en Cosmicspecifik chattbott, finns både i Cosmic och på intranätet.
- Kliniskt kunskaps- och beslutsstöd tillgängligt inom Cosmic (UpToDate)

Stöd till ledning och styrning

- Objektet har deltagit på olika chefsmöten
- Rapportering till Hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp.
- Objektets styrgrupp bemannas av flera chefer inom Hälso- och sjukvården
- Arbete med att uppnå effektiv uppföljning av kvalitet och produktion genom flexibel utdata i samarbete med Objekt Data och Analys samt Objekt Ekonomi
- Styrande dokument från Sussa samverkan publiceras i ledningssystemet
- Kliniskt Rekommendationsråd (KRR)
- Deltagande i Styrgruppen för Hälsoinformatik i Region Västerbotten
- Kvalitetsforum hanterar samtliga ändringsbegäran

Forskning och utbildning

- Utbildning i Cosmic via leverantörens e-learning tillgängliggjord för studenter.
- Studie-ID för klinisk forskningsdokumentation finns i Cosmic.
- Arbete pågår för att utveckla vårddatalager för sekundäranvändning av data i samarbete med Sussa och dataanalys.

Stabil tillgänglighet

- Framtagna avbrottsrutiner vi eventuellt driftstopp. Utökad kontinuitetslösning planeras.
- Samverkan med regionens organisation för civil beredskap.
- Process för hantering av säkerhetsmeddelanden inklusive kommunikationsplan.
- En Release-process har tagits fram för att strukturerat testa ny funktionalitet

Regionstyrelsen

2026-06-16

Digital säkerhet och efterlevnad

- Arbetsgrupp för informationssäkerhet i objektet, uppdragsledare har tillsatts.
- Rutin i verksamheten för loggkontroller med hjälp av specifikt systemstöd
- Kompetenshöjning i objektet i samarbete med regionens jurister.
- Behörighetstilldelning i Cosmic sker efter genomförd behovs- och riskanalys för varje anställd.
- Systemstöd för samtyckeshantering i sammanhållen journalföring.
- Säker inloggning med dubbel autentisering i Cosmic.
- Kontinuerligt cybersäkerhetsarbete inom objektet med stöd av genomförd klassning och tillhörande handlingsplan.

Support

- Etablerat verksamhetsstöd genom lokal objektspecialist (LOV)
- En (1) väg in till all Cosmic-support
- Utökad regional support sedan driftstart inkluderande både regionala objektspecialister verksamhet och teknikspecialister.
- Samverkansmodell och processhandbok för Sussa finns framtagen och har uppdaterats under 2026

Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:

- Säkerställa resursbehovet för ovanstående arbete.
- Säkerställa en löpande uppföljning av effekter, risker och behov av ytterligare åtgärder.
- Följa utvecklingen av systemets funktion, användning och nytta i verksamheterna.
- Följa upp att verksamheterna har tillräckliga förutsättningar för användning, stöd och utveckling av systemet.